

EAPC blog

L'Englantina roja i les Comunitats de Pràctica – Daniel Giménez

© 19 de setembre de 2017

En començar l'estiu vaig patir un petit accident amb la moto el resultat del qual va ser una greu cremada a la cama de la qual ja gairebé estic recuperat.

Durant el procés de curació em van ajudar i aconsellar força professionals de la salut, i també no professionals. Tots van coincidir que em beneficiaria molt aplicar un producte miraculós que jo no coneixia. Era l'oli Rosa de Mosqueta i calia aplicar-lo directament sobre la ferida. No obstant això, vaig detectar molta discrepància entre els meus consellers ja que mentre uns insistien que calia aplicar-lo des del primer moment sobre la zona afectada, altres em deien que m'havia d'esperar a que la ferida estigués tancada per minimitzar un risc d'infecció per l'oli. Per la meua part, vaig investigar per les "xarxes" i vaig descobrir que aquest oli s'extrau de les llavors d'una planta de la família de les rosàcies anomenada Englantina roja (*Rosa rubiginosa*). Aquesta planta té força propietats: ornamentals per les seves flors, nutricionals pels seus fruits però destaca sobre tot perquè l'oli obtingut de les seves llavors té una poderosa capacitat regenerant i cicatritzant sobre la pell. Aquesta discrepància pel que fa la seva aplicació em semblava una contradicció, l'oli que em curava em podia causar infecció. Davant del dubte, segurament per la meua formació veterinària, vaig optar per aplicar-mho després

del tancament de la ferida (unes quatre setmanes després de l'accident). La veritat és que a data d'avui la zona afectada ha millorat molt l'aspecte, sobre tot si es compara a com el tenia al començament del procés de curació.

Però que té a veure això amb les Comunitat de Pràctica?

L'Englantina roja és una planta ornamental. Ho són les CoP? Molt em temo que comença a arrelar la creença que tenir CoP a l'Administració Pública fa bonic. Si bé és cert que encara hi ha força alts càrrecs que ni tan sols coneixen aquesta propietat ornamental de les CoP, crec que comença a haver una preocupant tendència a considerar que queda bé tenir unes quantes que, sense fer gaire nosa, donin certa sensació de frescor a un sistema de treball que per a molts està obsolet. Malauradament, aquesta no és una justificació suficient per iniciar projectes col.laboratius de gestió de coneixement basats en les CoP. Des de fa uns anys sabem que les CoP són bastant més que un element ornamental, entre d'altres motius perquè la gent que participa en elles treballa dins d'un clima de confiança que, com ja està reconegut en algunes de les millors empreses del món, és un dels factors principals per crear felicitat laboral.

L'Englantina roja és resistent i tolera nivells d'alcalinitat elevats en comparació amb altres espècies similars. És tolerant a la sequera i a nombroses malalties. Fins i tot, pel seu vigor es utilitza de vegades com a radical per empeltar altres espècies. Aquestes propietats també ho són de les CoP; les nostres van començar a aparèixer espontàniament fa 9 anys, en plena crisi econòmica i com l'Englantina roja, van començar creixent en els marges dels camps de conreu, fora de les zones de reg. Fins i tot, com l'Englantina roja, van ser considerades per molts directius i comandaments com a plantes contaminants dels camps cultivats; fins que es van començar a conèixer les seves valuoses propietats. Aquesta resistència i tolerància a ambients adversos, juntament amb la capacitat per autogestionar-se que tenen les CoP triant les temàtiques que volen treballar, sí que són bones justificacions per iniciar projectes de treball col.laboratiu una Administració Pública que necessita renovar-se amb aire fresc per millorar el servei al ciutadà.

Però és que, a més, l'Englantina roja és una planta que dóna fruits que permeten fer delicioses i nutritives mermelades, a més de saludables infusions i licors. Les CoP elaboren productes de coneixement que investiguen noves formes de treballar en salut pública o que permeten solucionar problemes recurrents del dia a dia dels professionals; alguns d'aquests treballs són delicioses propostes innovadores que fan més eficient la feina del dia a dia. Si es fes una bona difusió d'aquests productes perquè tothom es pogués beneficiar, molt probablement incentivaria el creixement d'altres cop que donarien molts fruits. I tot això amb persones que de forma voluntària volen fer de veritat, fins i tot, als marges dels camps de conreu.

Però anem a la propietat més coneguda. L'Englantina roja és una planta que dóna unes llavors de les quals s'obté un oli que, com deia al començament del text, té una poderosa capacitat regenerant i cicatritzant. Això és així per la seva composició rica en àcids grassos essencials (AGE). Deixant de banda una descripció més detallada de la seva composició, us vull confessar que m'encanta que aquests àcids grassos siguin anomenats essencials perquè en la meua metàfora equivalen a les persones que formen les CoP, professionals amb una característica comú i és que són intraprenedors! Aquesta característica sí que és essencial si es vol tirar endavant un projecte de treball col.laboratiu en

CoP. Sense persones intraprenedores, generoses i apassionades de la seva feina no és possible formar CoP que aportin treballs que ajudin a fer una administració Pública més eficient i feliç.

Cada dia m'aplico al menys una vegada oli Rosa mosqueta sobre la cicatriu de la cremada. Em dóna confiança i això és un factor clau per aconseguir minimitzar el rastre en la meva pell...i em fa una mica més feliç. Potser m'hagués curat abans i millor si no hagués tingut por a la infecció. Potser és el que passa a l'Administració Pública que no s'acaba de creure això dels projectes col.laboratius en CoP perquè no ho veu com una solució a les moltes mancances que té. Però, malauradament, l'Administració compta amb professionals molt desgastats, preparats i plens d'un talent amagat per una cremada que no acaba de cicatritzar. Llavors, quan és millor començar un projecte col.laboratiu en CoP? Abans d'acceptar aquesta situació però gaudint de l'efecte ornamental que tenen? Després de conrear i regar el camp de manera sostenible? A mi em sembla que en el segon cas obtindrem més fruits i també llavors per fer un bon oli que si l'estenem uniformement ajudarà a fer una Administració Pública més eficient amb treballadors feliços.

Daniel Giménez Roig

Responsable de Gestió del Coneixement de l'Agència de Salut Pública de Catalunya
